

Træer i Tranekær:

Antallet af træsorter var tidligere ret beskedent i de almindelige haver på landet. Det var frugttræer, hyld, hassel, syren og i slutningen af 1800-tallet evt. også en blodbøg, kastanie eller lind. Anderledes var det ved slotte og herregårde. Fra begyndelsen af 1800-tallet kappedes de europæiske godsejere om at anskaffe de mest eksotiske og sjældne træer. Sådant var det også ved Tranekær Slot, hvor slotsparken blev omlagt to gange, dels i 1856-57 (havearkitekt Flindt) og 1880'erne (havearkitekt Milner). Mange af disse træer er senere forsvundet. Men traditionen med sjældne træer fortsatte i Tranekær by. Dels var det meste af byen ejet af godset til 1950-60'erne, dels boede der mange folk med mere bymæssige normer.

De ældste træer i Tranekær er formentlig de to linde ved kirken; de kan sagtens være fra 1600-tallet, hvor linde allerede var almindelige på særlige steder. Mens lindealléerne, omkring kirkegården, fra Åsøvej til slottet, langs opkørslen til slottet og i den tidligere barokhave alle stammer fra 1760'erne, da lensgreve Frederik Ahlefeldt fik gjort Tranekær til stamhus. Da hans barnebarn "Generalen" overtog godset i 1791, gik han bl.a. i gang med at indføre moderne skovdrift og indkaldte fire tyske skovfolk, Weber, Schnedler, Hopff samt Kruhøffer, der fungerede som skovrider 1804-44 og blev efterfulgt af sønnen E. W. Kruhøffer (skovrider 1844-1889). Under Generalen blev der plantet bøge og ege, bl.a. den bevarede "Generalens eg" ved landevejen syd for byen, og han sørgede for, at bevoksningerne på bakkerne rundt om slottet og søen blev fredet.

Ved de to store haveomlægninger sivede der uden tvivl træer ud i byen. Ved den tidligere gartnerbolig over for slottet står f.eks. en stor gammel gingko, om formentlig er fra midten af 1800-tallet. Men mange af de særlige træer stammer fra nyere tid. Den navnkundige Fløytrup,

skovrider1931-1955 havde f.eks. en svaghed for ægte kastanie, som blev plantet rundt om i Tranekær-skovene, opformeret fra de ældre nu forsvundne træer i slotsparken. Og hans efterfølger Henrik Staun fortsatte med "svagheden" og plantede bl.a. en klynge ægte kastanier ved godskontoret. Da Staun tog over i 1955 var Arboretet i Hørsholm meget aktivt med at udbrede sjældne træer i hele landet, og Staun anskaffede mange af dem til både by og skove.

Fra hans tid stammer bl.a. en vandgran bag Frank Jægers hus, Slotsgade 65 og et smukt kejsertræ (Paulownia) ved dyrlægeboligen Slotsgade 56. Og derudover plantede han en del særlige træer ved sin egen bolig i Ravnebjerg Skov, bl.a. mammuttræ (Sequoiadendron), valnød, gråpoppe og thuja. I det hele taget er Tranekær slotsby præget af de mange sorter særlige træer. Især strækningen midt i byen er præget af forskellige former for nåletræer: fyr, gran og taks. Ved "Knudegrevens hus" Slotsgade 57 står en anden flot gingko og ved den tidligere gartnerbolig ses også et abetræ (Araucaria). I lokalplanen for Tranekær er en række bevoksninger og lunde udpeget som bevaringsværdige, bl.a. lundene omkring godskontoret, syd for kirken og øst for Slotsgade. Men bortset fra lindealléerne er ingen enkelte træer "fredede". Men beboerne i Tranekær passer heldigvis på deres træer. Men "biodiversitet" er jo i høj grad også træer, ikke bare "bivenlige" stauder i et hjørne af haven.

